

Katowice, 28 października 2024 r.

WPN.070.50.2024.AJ1

Pan Robert Pabian

**Przewodniczący lokalnego zespołu
ds. lasów o wiodącej funkcji
społecznej wokół miasta Katowice**

Szanowny Panie Przewodniczący,

mając na uwadze końcowy etap I części pilotażu wyznaczania lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Katowice, przedstawiam stanowisko Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach w tej sprawie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach jako organ ochrony przyrody, sprawujący w województwie śląskim przede wszystkim nadzór nad obszarami Natura 2000 i rezerwatami przyrody, mając na względzie nierozłączne powiązania przyrodnicze i społeczne, jak najbardziej popiera inicjatywę wyznaczania lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Katowice.

Odnosząc się do rezerwatów przyrody i obszarów Natura 2000, które są przede wszystkim obszarem zainteresowania statutowego tej Dyrekcji, zaznaczam, iż cel i ramy funkcjonowania tych obiektów przyrodniczych są precyzyjnie określone w aktach prawnych ustanawiających daną formę ochrony przyrody oraz w samej ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Dotyczy to zwłaszcza rezerwatów przyrody, względem których katalog zakazów i ograniczeń wynika wprost z przepisów ustawy i co nie powinno budzić wątpliwości, często ogranicza sposób użytkowania tych obszarów przede wszystkim od strony gospodarczej, a czasami również społecznej. Wiodącą funkcją tych form ochrony przyrody jest i powinna pozostać zatem funkcja przyrodnicza. Nie wyklucza to oczywiście ujęcia ich jako istotnych i ważnych społecznie, jednak z zachowaniem nadrzędnej funkcji przyrodniczej. Bowiern są sytuacje gdzie jedna funkcja nie wyklucza drugiej w przypadku gdy da się te sprawy pogodzić np. poprzez udostępnienie obiektów i nie zagraża to celom ochrony, jak to ma miejsce w przypadku niemal połowy śląskich rezerwatów, które udostępniłyśmy turystycznie.

Wiodąca funkcja przyrodnicza winna dotyczyć terenu wszystkich rezerwatów przyrody oraz siedlisk leśnych i nieleśnych będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000, a także ustanowionych przez RDOŚ K-ce stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego

przebywania gatunków podlegających ochronie prawnej (tzw. gatunków „strefowych”). Sposoby ochrony, postępowania i możliwości prowadzenia działań w rezerwach przyrody określają odrębne dokumenty planistyczne dedykowane tym obiektom przyrodniczym tj. plany ochrony i zadania ochronne. Natomiast w przypadku ww. siedlisk na obszarach Natura 2000, wyłączenia, ograniczenia czy modyfikacje gospodarki leśnej winny być ściśle skorelowane z planami zadań ochronnych lub planami ochrony ustanawianymi dla tych obszarów. Zasady funkcjonowania stref ochrony wynikają natomiast wprost z ustawy o ochronie przyrody oraz aktów wykonawczych i posiadają jasne uregulowania odnośnie możliwości korzystania z takich miejsc.

Reasumując - idea lasów społecznych jest jak najbardziej słuszna, a jej realizacja pożądana z punktu widzenia oczekiwań społecznych jak i szeroko pojętej potrzeby kontaktu człowieka ze środowiskiem przyrodniczym. Jednakowoż wierzę w pełne zrozumienie zarówno strony społecznej jak i leśników, iż tereny o których mowa w niniejszym piśmie, a w szczególności rezerwy przyrody i strefy ochrony ostoi nie powinny podlegać dyskusji odnośnie do sposobu prowadzenia gospodarki, pod kątem oczekiwań społecznych, jako priorytetowych, ponieważ ten aspekt może być rozważany jedynie uzupełniająco i wyłącznie gdy nie jest to sprzeczne z celami i przedmiotami ochrony, gdyż nadrzędnym celem istnienia tych obszarów jak już wspomniano wcześniej jest aspekt przyrodniczy.

W odniesieniu do terenu Nadleśnictwa Katowice, Siewierz i Kobiór, informuję, iż dysponujemy kilkoma propozycjami utworzenia nowych rezerwatów przyrody, jak i poszerzenia istniejących. W przypadku potwierdzenia walorów przyrodniczych, które będą predysponować daną propozycję rezerwatową do objęcia jej ochroną wówczas to właśnie funkcja przyrodnicza stanie się wiodąca i nadrzędna, gdyż co do zasady taka jest właśnie ustawowa definicja funkcjonowania rezerwatów przyrody. Oczywiście jak wspomnieliśmy powyżej jest miejsce na dyskusje odnośnie udostępniania takich obiektów również dla celów społecznych i taka dyskusja powinna być otwarta dla wszystkich interesariuszy.

W związku z powyższym, uprzejmie proszę Pana Przewodniczącego o przyjęcie i uwzględnienie niniejszego stanowiska Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach w sporządzanym raporcie podsumowującym prace Zespołu ds. lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Katowice. Ufam, że raport kompleksowo odzwierciedli przebieg całości procesu wraz z wykazaniem osiągniętego konsensusu, różnic i zgłoszonych stanowisk, w tym również stanowiska tutaj. Dyrekcji.

Z poważaniem

p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach,
Regionalnego Konserwatora Przyrody

Przemysław Skrzypiec

/podpisano elektronicznie/